

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 180/05-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. T., bytom H., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podnikateľ podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky neposkytnutím úveru V., a. s., B., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola elektronickou poštou 31. mája 2005 (písomne 2. júna 2005) doručená sťažnosť Ing. J. T., bytom H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podnikateľ podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) neposkytnutím úveru V., a. s., B. (ďalej aj „V., a. s.“ alebo „banka“).

Sťažovateľ uviedol, že v rámci uplatňovania svojho základného práva podnikateľ 18. februára 2005 požiadal V., a. s., o úver na realizáciu podnikateľského projektu. Podľa

jeho vyjadrenia mu banka tento úver neposkytla, pričom pri svojom rozhodovaní o poskytnutí úveru zohľadňovala jeho majetkové pomery. Podľa názoru sťažovateľa postupom V., a. s., došlo k porušeniu jeho základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, pretože podľa jeho vyjadrenia mu banka bola povinná úver poskytnúť bez ohľadu na jeho majetok. Sťažovateľ pritom argumentoval ustanovením § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“), podľa ktorého banky poskytujú úvery. Sťažovateľ ďalej dodal, že „V., a. s., musí sťažovateľovi poskytnúť úver v prípade, ak splňa nie protiprávne podmienky na jeho poskytnutie (...)“. Sťažovateľ je toho názoru, že ustanovenie § 2 ods. 1 zákona o bankách má príkazný charakter, a teda bankám ukladá povinnosť prijímať vklady a poskytovať úvery. Pokiaľ by podľa sťažovateľa toto ustanovenie nemalo príkazný charakter, banky by sa mohli rozhodnúť, či budú prijímať vklady a poskytovať úvery, až by napokon mohla existovať banka, ktorá by neprijímala vklady a neposkytovala úvery. Táto skutočnosť by ale podľa vyjadrenia sťažovateľa bola v rozpore so zákonom o bankách.

Pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľ namietal neposkytnutie úveru V., a. s., aj podaním podnetu a opakovaného podnetu Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). O vybavení sťažovateľových podnetov ho generálna prokuratúra informovala listom z 31. marca 2005 a z 10. mája 2005, pričom uviedla, že keďže nemá kompetenciu v danej veci konať, podnety odložila bez prijatia ďalších opatrení.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby po preskúmaní jeho sťažnosti vo veci rozhodol ústavný súd nasledovným nálezom:

„1. Neposkytnutím úveru na realizovanie podnikateľského projektu – podnikanie sťažovateľovi, V., a. s., B., základné právo sťažovateľa Ing. J. T. na podnikanie podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

2. Sťažovateľovi Ing. J. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v čiastke 3 650 000,- SKK, ktoré je mu V., a. s., B., povinná vyplatiť na jeho účet vedený v S., a. s., pobočka Ž.

3. *Sťažovateľovi Ing. J. T. priznáva primerané finančné zadostučinenie podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky v čiastke 4 630 000,- SKK, ktoré je mu V., a. s., B., povinná vyplatiť na jeho účet vedený v S., a. s., pobočka Ž.*

4. *V., a. s., B., je povinná nahradiť sťažovateľovi Ing. J. T. trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky za právne úkony do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet advokáta podľa špecifikácie.“*

Sťažovateľ zároveň žiadal o nezverejňovanie jeho mena a priezviska.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 tohto zákona návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý

je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z obsahu sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podnikat' podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, podľa ktorého každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

Ústavný súd v súvislosti s právom podnikat' konštatoval: „Právo podnikat' je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Súčasťou takto poskytnutej záruky nie je ochrana podnikateľa pred vstupom konkurenta do zvolenej hospodárskej činnosti ani záruka, že podnikateľ bude mať úspech vo svojej činnosti (napr. II. ÚS 70/97).“

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (obdobne napr. III. ÚS 138/02, I. ÚS 48/04). Ak navrhovateľ namietne také porušenie práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (obdobne napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 100/01).

Ústavný súd je toho názoru, že sťažnosť, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy neposkytnutím úveru zo strany V., a. s., je podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zjavne neopodstatnená. Ústavný súd pri tomto konštatovaní okrem už uvedeného vychádzal aj zo skutočnosti, že sťažnosť nesmeruje proti takému orgánu, ktorý má atribúty orgánu verejnej moci. Z ustanovenia čl. 127 v spojení s čl. 124 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy totiž vyplýva, že sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je možné domáhať sa ochrany základných práv a slobôd proti takému

rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu uvedeného orgánu, ktorým tento autoritatívne zasiahol do právnej sféry sťažovateľa. V danom prípade však sťažnosť smeruje proti V., a. s., teda proti subjektu súkromného práva, proti ktorému nie je možné podať ústavnú sťažnosť (obdobne napr. I. US 76/02).

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, advokáta v konaní pred ústavným súdom sa už nezaoberal, pretože nespĺňa podmienky požadované § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 30 ods. 1 a 2 a § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2005